

Szhája vszáko nedelo.

Naprej placilo do novoga leta:

Domá Din. 10.
V zvušstvo Din. 14.
V Ameriko Din. 17.Inserati za cm. 1/2 D.
Pri vecskrát popüszit.

MÖRSZKA RAJINA

Vérsztveni, politicsni i kulturni tjédnik.

Redítelsztvo i oprávnistvo v Márkisevci posta M. Sobota.

Cejna za edno numero: na 4 sztráni Din. 1—
na 6 sztráni Din. 1-50

Rokopiszi sze ne vrnéjo.

Dobre potí,

kak prevá'zd'zanya skéri szo k-nasemi vérsztvicsnomi zsítka rávno tak kcoj prikapsene i potrejbcsine, liki dobro rodna zemla cvetéce rokodelsztvo, mestria ino osznovleno trstvo. To edno je brezi toga ovoga, liki edna obstankana náprava, stera nemore szvojega vöodlocsenoga cíla szpunnyávati. Te eden nemre brezi toga ovoga obsztáti, ár kaksté szi je te eden vöosznovleni, te zaosztányeni ga zadrgáva vu pozványi.

Tak sztojimo mí Prejkmöröcsarje, kí ni zseleznic, ni dobri potí nemamo. po steri bi szvoje jedine, polodelszke produktome z tonyejsov foringov nadaljávali i tak vu primernejsoj doubi szvoje trstvo v-bougso sztávo posztaviti mogoucsi bíli.

Toga kvár vszigdár máli vért vadlúje, ár szvoj pouv za dráge foringe volo falej more odati, szvoje potrejbcsine pa drage placšati. Zaisztino szmo v-zsakel zvézani i tak dabi v Sibérii bíli k-ednomi meszti prirasceni. Nase potí kak, tak jeszteje, ali priglíhne szo k-Sahare karavánszkim neobhodnim potám. Od mosztouv za nevarnoszti volo niti negúcsmo! Glavno je li tou, naj sze v-Prejkmurji blúzi 100.000- lúdi. kak tak fá nevouli va i dácsó placšuje, ár bi sze brezi toga veliki várasov osznávlanye i naprej idejnye zasztavilo.

Mogoucsse szi od toga v-Ljublani i v-Beográdi bougse premislávajo i namenyávajo. Gvüšno ka je tak! Vejm szo nam za toga volo posztlali edem Automobil za luxus, trí za brejmena vozsnou, ednoga merara (inzsaléra) z potrejbnimi szlüzsbénikmi; posztlali szo nam trí poutne opazníke (utbiztose) blúzi 30 cesztárov (utkotró). Z-toga bi cslovek tou glédao, kaj potí, mosztouvje v-náj jaksoj sztávi morejo biditi! I bíli bi túdi, csi bi sze i tém lüdém dalé one potrejbcsine (pejnezi) stere szo potrejbne napovázdszsnanye i poprávlanye. Brezi toga szo te náj jakse predpravke (tervi) namenyávanye zobsztojnszka zdejnya.

Predtém je v-Soboti szamo eden poutni opazník (biztos) bío, niti z-pou telikimi cesztári (kotró) nej i potí szo dönok v-dobroj sztávi bílé, ár szo sze rédno povázdszsale, csi sze je steri mouszt ponúcao, pokváro, szo nej csakali naj sze póderé, nego szo ga vöopropravili, ali meszto nyega z-betona drúgoga napravili. Szamou sze odszébe razmi, ka szo sze k-tém delam potrejbni sztroski nej zadrzsávati i ouszkopno darúvati. Zdjaj pa da mámo na tou viszike csészti oszobo, povouli primerne mocsi szlüzsbénikov — kakbi sze vsze tou, csi bi sze edno malo dobrevolnoszti i csedne naprejpredvidnoszti szkazšúvalo pri doticsni faktoraj, nalehci vszém nazadóvolnoszti i lehkoto v-lejpiréd posztavilo!

Csi zse tak nemamo zseleznic, nej telefon zvéze, nej határne prevozsnye — kamcsi bi meli dobre potí i Prejkmurja vérsztveni násztaj nebi végno, steroga skodlívi bacilúsje sze od dnéva, do dnéva vu szvojog groznoszti vszigdár bole i bole szkazšújejo.

A jó és bö

közlekedési eszköz éppen úgy belekapcsolódva van a közgazdaságunk életébe, akárcsak a bö termésű föld, a virágzó ipar, s a kifejlett kereskedelem. Egyik a másika nélkül csonka alkotmány. Hiába az egyik, ha a másik hiánya gátolja amaznak kifejlődését, vagy az egyik leromlottsága, elhanyagolt karbantartása a másik virágzását visszanyomja.

Igy vagyunk mi Muravidékiek, akiknek se vasutjuk, sem jó utjak nincsen, a melyen azt az egy gazdasági terményünket is, a mi egyedüli foglalkozásunk, olcsóbb fuvarral jobban értékesíthetnénk, a másik foglalkozási ággal a kereskedelemmel egyetemben. Ennek a levét végeredményben mindig a kisgazda issza meg, mert olcsóbban adja el terményeit, s drágábban veszi meg szükségleteit, tekintve ilyen formán a drágább fuvar.

Ugy vagyunk itt Prekmurjében zsákba szoritva, minden összeköttetés nélkül, mint Szibériában. Utaink, a mi még megvan valahogy, azok legalább is hasonlítanak a saharai karavánutakhoz. Ha a hidakról akarnánk magunknak képet alkotni, azt meg, mint közveszélyest nem tanácsos emlegetni. De a fő, hogy még létezik ideig-óráig ez a Prekmurjei százezernyi nép, adót még tud fizetni. Ez a mérvadó, mert különben a nagyvárosok világivá fejlesztése lehetetlen volna.

Igaz, hogy ezt talán Ljubljanában, Beogradban másképp tudják megítélni. Hogy is ne tudnák, mikor küldtek ide egy luxusautót, három teherautót, egy mérnököt, a megfelelő személyzettel, három utbiztost s vagy harminc utkaparót. Ezek alapján kell, hogy a hidak, utak jók legyenek. Jók is lennének, az megdönthetetlen, ennyi szakember mellett, csak egy a baj. Megfelelő fedezetet is kellene adni a személyzethez, hogy kavicsot vehessenek és fuvar fizethessenek. Ez kellene, mert hiába minden igyekezete a szakembereknek, személyzetnek, velük utat, hidat jó karba hozni — lehetetlen.

Régente Muraszombatnak csak egy utbiztossa s néhány utkaparója volt, azért az utak jókarban voltak, a leromlott hidak helyett mindig új betonhidak kerültek, mert volt arra elegendő fedezet. Hát most, a mikor van nekünk egy magasabbrendű ilyen hivatalunk, nem lehetne ezt egy kis költséggel, egy kis előrelátással gazdaságosabban kihasználni?

Ha már nincs vasutunk nincs vidéki telefon-összeköttetésünk s határforgalmunk legyenek legalább jó utaink, különben Prekmurje gazdaságilag sorvadásnak indul. A bacilusok már jelentkeznek is.

Drágocse

rejs je dnesz dén ona rejs, stera tam viszi na vszákoga csloveka vszštaj i stera csi bi sze mogla vöprepraviti, bi sze vszi veszelili rávno tak, csi bi: szükcsina, glúd, kúga, bojna recsi, stere szo vszem nam neprijétne naveke vesznole. Ár one prinásajo vérti, delavci, trsztei i latájneri ednáko, prevelike nevoule i zskoszti.

Pri vszem tom sze pa dönok naidejo lüdjé, kí sze escse i drágocsi radújejo. Gde pa nájdemo tákse? Navékse med po necsisztoj pouti delajoucsimi trsztei i Bankaj mámo nyé iszkati. Vadlúvati moremo, kaj szamo od oni gucsimo, kí ponecsiszti potáj hodijo, véksi tál trszcov nenaszledúje nyé vu tom i sterim je túdi na kvár, csi velika drágocsa zadúsi lüdsztva vérsztveni zsiték i delavnoszti nágibnoszt.

Nika csúdnoga pa uprav jeszte vu tomi, ár kak vidimo nouva trstva sze od dnéva, do dnéva liki jeszészke gobe pavnozsávajo, stero je prvle nejbilou viditi. Prvle je vszáki cslovek, kak bi nouvo trstvo zacšno, dobro prevagao i premiszlo, kak bi je je zacšno, i dönok sze je nej szamo ednók zgoudilo, ka je neszrecšno obhodo. Vszáki nouvi trszec je racšúno z-tém, kaj csi nouvo trstvo zacšne i konkorejtrati csé — naj ga ti ovi nazapréjo — more dobro blágo po primejrajnoj cejni meti.

Ali denésnyi trszcov eden tál necsini tak, kak je tou prvle bilou. Nyé je túdi, liki doszta drúgi lüdi bojna szkvarila pri postenyej i odvroula z-pravicsne pouti. Táksi szo sze veszelili bojni i z-punim grlom kričati: „szívio“ bojna! Obládnoszti ali zgúbieska glász je je nej doszta grouzsao, ár szo szvoj gseft za volo tej dobro znásali. Kamasté szo sze zglédnoli: na meszti ti mrtvi, ti orányeni i krvi puni tle, szo povszéd pejne milioné vidili i grabili.

Tou szo one pijajce, stere cécajo krv delavnoga i trpécsiga národa i vu pogübel szirmastva je prisziljavajo, prekratíjo nyemi zsítka etoga escse te nájbole nedúzne radoszti.

Sto je zrok tak velikomi premenyávanyi valute, csi nej táksi trsztei i Banke? Valute spekulátia pa ka má drúgo prinészti, kak drágocso?

Ka sze naj valuta, kak náj bole podigáva je jedino tej lüdi szlihsnoszt, interes, i rávno tej szo vszigdár prouti taksemi zacšétki i namenyávanyi, steri nyou ni'zati csé, escse i vláde etakse sztopáje hotécs zasztávajo.

Zglédnimo sze edno malo okouli i pijtajmo, jeli sze je z-dinára povisenem, kaj poménsala blága cejna pri trsztcáj tak, kak szo sze cejne pri dinára poménsanyi na ednók pózdignole? Jeli ka nej? Te szo sze pri cejn podigávanyi z-tém odpovedávali, ka je dinár szpadno, zdaj pa ka sze on podigáva, sze z-tém odpovedávajo, ka szo tou blágo drágo mogli notri szpraviti. Etak vszigdár nájdejo za szébe povouli mentúvanya i cejne sztojjo.

Nejszmo mi prouti postenomi i solidnomi trstvi. Tou je vszejm nam potrejbno delo. Ali ka bi sze níkáki z nasi trúdiv i znoja, z-güljenye nase kóuzse nahitroma obogatili, milionerje grátali; za krátki csasz vu lasznom Autobilii prestimano vozili i oszmejávajoucs zametávati z-zsülnatimi i szpoukanimi rokámi dolajoucsse szziromaske jezere; szebi paláce podigávati, vu oblejki i zsvlejnvi szí preberajoucsi, sze nadúhto prestimávati: Tou je z-trplivimi ocsmi glédati nemo-goucsse; — prouti tomi je neodlásano potrejbno vrásztvo iszkati.

Vláda je zse zacšnola prouti drágocsi szvojo akcio, no csi je rávno ona pri vecs prilikaj túdi drágocse povisávec. Tou akcio je pa li pri polodéla produktomaj zacšnola. I tou nyej je rávno zdaj v-jeszén trbelo zacšnoti, da je kmet cejlóga leta delavce k-drágocsi primerno mogao placšúvati i doszta trositi, notri vlozšiti, csi nyemi je zemla kaj prinészta. Tak je máli vért vöodebráni za on áldov, pri sterom sze drágocse operátia zacšinya i proba. Pri nyem je tou persze nájlezsej doprinészti, ár je te nájbole neorganizéjtrani, náj zsmetnej sze posztávi prouti — z-navkúpnov mocsjouv sze protiviti nemre — v-sztrájk sztoupiti nemre.

Ali goszpodje, tou je tak nej to náj pravicsnejso! Ali pa jeszte rázlocsek na cejno gledoucs pri drúgom blági túdi? Jeli sze dobi gvant, zselezo, i drúga prekúpsa li z-ednov karounicov falej, kak pred ednim mejszecom? Jeli ka nej? Cejne szo v-edné pri vszém blági, stero je nej polodéla blágo, kak szo bílé prvle i on da

brezi nyí bidti nemre, je tak drágo more plácsati, kak sze trszcti vidi. Z-recsjouy polodelci je naprej szpizana dácsa, potrejbcsine nyegove i nyegvoga blága cejna, pouleg vszega csi kaj kúpiti, ali odati namejni. Ka sze naj cejne ponízajo tou bi zaisztino kmet szrdcsno pozdrávlaio i zselo, ali li tak naj bi sze tou pri vszáksem dugoványi tak godilo pouleg previdejnya i pravice. Tou sze naj na vsze vörazpreszté, naj tezi vszákoga v edno fórho, naj sze nenaminyáva szamo prouti ednoga réda lúdi, prouti polodelci szamo.

Dopüszttiti trbej polodelci tüdi 'ziveti, vej je nyega poszel, csi vecs nej, tüdi tak znameniti i potrejben, kak sterekoli sztáve lúdi (?) Naj gvant, zselezo falejse, dácsa ménsa bode, teda on tüdi falej bode mogoucsi szvoj pouv dati i tüdi sze od nyega lehko falej zselej.

Tou má bidti jedini temel, tak drzsáve, kak nyé ravnitelov. Litak sze má podlozancov vüpa-zen k-nyim vtrditi, csi sze z-ednákov merov mejri brezi prebéranya vszákomi.

Drágaság

szavai a mai szó, amely minden ember ajakán ott lebeg s a melyet kiirtani e világból volna mindenkinek legnagyobb öröme, a járvány, éhség, háboru rémszavaival együtt, lettlegyen az gazda vagy munkás, iparos vagy lateiner. Ezek a szavak foglalják magukban azt a sok keserüség melyeknek csak a hallatára is irtózik nemcsak az öreg, de a gyerek is.

Vannak azonban emberek, a kik a drágaságnak örülnek. Ilyen embereket azonban csak a nem tisztességesen, dolgozó kereskedőnél és bankoknál kell keresni. Hangsúlyozzuk, hogy a nem becsületeseknél, mert vannak köztük tisztességesek is, kiknek tisztelet, becsület és elismerés, s a kik maguk is károsodnak akkor, a mikor a nagy drágaság ugyszólván elveszi a nép élet és munka kedvét.

De egy érdekessége mégis van a dolognak, t. i. hogy az új kereskedők mégis gomba módra szaporodnak, holott az azelőtt nem volt tapasztalható. Azelőtt minden ember alaposan megfontolta a dolgot, mielőtt egy új kereskedéshez hozzáfogott volna, mégis akkor is sokszor megtörtént, hogy crédóba ment vele. Minden kereskedő számolt avval, ha új kerekedést kezd, hogy az áraival a másik kereskedővel szemben konkuráljon, olcsóbban adja áruját, hogy a másikat elzárja.

A mai kereskedők egy része azonban nem úgy működik, mint az régente volt. A mai kereskedő is a háboru romlottja, mely még annyi embert egyenes utjáról leterelt, a megélhetési viszonyait megnehezítette. Éljenze a háborut és örült neki. Ha jött győzelem vagy veszteség hire, hidegen hagyta ő a »gseft«-jét mégis csak megcsinálta. Bárhova is tekintett, a halottak s a vér helyén mindenütt csak a pénz láttá s a milliókat.

Ezek azok a piocák, a kik népünk legnagyobb szerencsétlenségei, a kik a népnek kiszípolozásával nem engedik meg annak örömét az élethez.

Ki más az oka, ennek a sok valuta hullámzásnak, ha nem a kereskedelem s a bankok. A valutaesés pedig rendesen drágaságot csinál. Hogy a valuta ne emelkedjék és ezért mindig is ellene vannak az ily kezdeményezésnek, ez csak az ily emberek érdeke. Ily című rendelkezéseket is képesek lennének meggátolni. De nézzünk csak szét észre vesszük-e azt, hogy a dinár emelkedése folytán engedtek-e a kereskedők az árakból, úgy mint annak idején a dinár esésénél azt rohamosan felszórólták? Ugy-e bizony nem. Akkor az emelést a dinár esésével okolták meg, most pedig, hogy a dinár emelkedik, a még drágán beszerzett áruval érvelnek.

Semmi ellenvetésünk a tisztességes szolid kereskedelemhez. Ennek lenni kell. De hogy márhólnapra valaki ami bőrünkön meggazdagodjék s két-három hónap multán saját autójából nevesse a szegény embert aztán palotát építhessen, ezt nem lehet tűrni, ez ellen valamit tenni kell.

A kormány már megkezdte a drágaság elleni akciót, jó lehet bizonyos mértékben maga is árdrágító. De a drágaság elleni akciót annál az árunál kezdte meg, mely a kisgazda produktuma. S ezt éppen őszkor kellett megtennie, a mikor a gazda egész évi munkásait a drágasághoz mérten kellett hogy fizesse, a mikor már sokat költekezett, hogy egész éven át valamit termeljen földjén. Erősen nekifeküdtek a gazdasági termények árának leszorítására, kisgazdának kell lennie az elsőnek, akin a drágaság elleni operációt megkezdik, akin

tanulni akarnak. Ezen lehet, mert ez szervezetlen; ez az osztály nem tud egységesen fellépni, sztrájkot csinálni.

Hanem, uraim ez nem igazságos dolog! Vagy valami is változott-e az iparcikkét árain? Vályon kapni-e textil árut, kész ruhát vagy vasat egy koronával is olcsóbban, mint ezelőtt egy hónappal? Nem! Az árak egyformák maradtak azon cikkeknél, a melyek nem a gazda terményei, de a gazda meg kell, hogy vegye családjá és gazdasága szükségletére. Szóval a gazdának előiratik az adó, az iparcikkára is, a melyet előírás szerint fizetnie, vagy eladnia kell.

A mi az árak leszorítását illeti, első lesz a gazda, a ki ezen akciót csak üdvözölheti, de kezdődjék ez okosan és igazságosan. A rendelet s ennek végrehajtása karoljon fel mindent, sujtson mindenkit egyformán, ne irányuljon azonban csak egy osztály a földmivelő osztály ellen.

Hagyjanak a földművesnek is élni egyszer. Legyen a ruha, vas, adó kisebb illetve olcsóbb akkor gazda is olcsóbban adhatja terményeit, akkor töle is olcsóbban követhetünk. Ez lehet csak egyedüli alapja minden államnak és kormányának, ha akarják hogy bizalmunkat beléje helyezzük.

GLÁSZI. — HIREK.

Delavcov sanatorium sze je oudpro té dni v Novi Sadi, steroga cil je delavce brezplácsno vrácsiti. Sanatorium je z nájmodernejsimi szprávmi za 750000 Dinarov gorposztávleni. Privátniki sze tüdi gor vzemejo za vracsitev.

Murske Sobočke kaszine dugoványe sze je pr. m. 28. pod predsédnikstvom g. dr. Skerlaka rejsilo. Ervejše kotrige té kaszine szo najmrecs v tisztoga vrejmena drzsánom szlednyem gyülejsi tak szkoncsale, da naj cejli inventar kaszine dobijo na trí glihne tále raztálano, Szobočke trí gmajne, na tou je kaszino zaszedajoucsa »Národna Čitalnica« apelálivala, na stero je zdaj prisao doli szoud od za notrésnya dugoványá ministra, po sterom, da je táksa razdelitev prouti drüstvenim vercanom, dobi cejli inventar, kaszino zaszedajoucsa »Národna Čitalnica«, Nisterné kotrige szo pa »N. Cs.« do etiga mao doprineseno delo za gyalovo szpoznali, i na predláganye i po sklepi vecsine szo vesz inventar »Sokol« drüstvi dáli prejk.

Nouvi pejzezi. Vlára je v Ameriki ponovno zrendelüvala nouve pejzeze po 100 i po 1000 Dinárov vrejdnosztí, steri v novom leti pridejo v obrácsaj. — Dájo sze delati tüdi drouvni pejzezi po 5, 10, 25 paraj v 30 milion sumi. Din. 25 pare bodo z 3/4 kufra i 1/4 niklina, ove pa jama lecsine.

V Dolnja Lendavi szo vujsli konyi g. Tóka Lajosa krcsmára z Čentibe i z-bejzsénya náglóscsov v pri kavarni »Central« sztojécsé koula tak notri vdarili da szo konyi tá szpadnoli, koula sze prevrgle i v nyih szedécsi trijé lüdjé szo sze tezszo z-kukli. Tüdi eden konj je tezszo rano doubu na novej i koula szo sze szpotrle.

Zsandárszko drágocso pridánye je v Sloveniji podignjeno od 400 Din, na 600 Din, meszecsno.

Mrou je pred pár dnévi v-sztrelni ranaj Bernyák Anton, Zichy imányá logár, koga je Premru vlovec po neszrecci sztrejlo, ár je miszlo, ka na leszico sztreli.

Sztrejlo sze je. Vecsicskoga kmeta, Fliszár Stevana szin v zsalosztí, ka sze je ocsa krejgao zsnym, da je poneszrecci eden glazs z palinkov punoga potro, sze je t. m. 2-goga szmrti sztrejlo.

Od krvi zacsemérjenyi je mrou Kous Ferenc kmet z Norsinec (Prekm.), ki je bousz hodo po dvoriseci i na nikom sze je nabodno, od steroga sze nyemi je krv zacsemérila.

Neszrecca. Janics Alajos mlínarszki vucse- nec v Pertocsi, je pri zsagi delao, zsaga ga je na lejvoj rouki v-zsagnola; pripelali szo ga v spitao v M. Soboto.

Sto sze z-pistolov spila. V Márkovce k-vérti Korpics Petri szo pounoucsi prisli lampas proszit Terplán Mátyás z M. Salovec i Szvétecz Lőrinc z Markovece. Med tém je Terplan naprej prinieszao pistolo, stero je Szvétecz k-szebi vzéo i pitao Terplana csi je nej nabita, Terplán je pravo ka nej, Szvétecz jo zmrso, na stero je pistola — poucsila — i nasztolici lezsecsemi Korpicsi je golombis szkouz kolena sou i v-sztejni sze je sztavo.

Pijen mouzs. Stiblar József petáinszki, je zse v 14 dnévnoj pijanoszti zseno prijao za gút i na natla vrgao i tak po nyej klacso. Rane szo lezsejse.

Brezmotora letalo je dneszden szrdina povidnoszti. Francuski pilót je té dni rekord doszégno z-etaksim letalom, ár je 3 vöre 21 minut nepretrgnjeno v-zráki bio.

Zamüjeno invalidszko podporo, je minister zapovedao okrajnim financsnim oblásztam taki vöplácsati, ár je zse 70 milion dinárov za tou z-racsúnano.

Jugoszlávia dobi od cseszke vláde 200 milion csehszki koron posojila, za stero sze pa v-cejloj sumi blágo küpi na Cseszkom.

Motornéküli repülógép ma az érdeklödés központja. A francia Maneyrolle pilota a közeli napokban elérte a rekordot ilyen géppel, mert 3 óra 21 percet volt szakadatlanul a levegőben.

A hátralékos rokkantdíjat rögtön köteles kitulni a tartományi pénzügyi hatóság, mert erre már régen engedélyezve van 70 millio dinár.

Behalt sebeibe Bernyák Antal, gróf Zichy uradalom erdőöre, kit ezelött egy pár nappal Premru Alajos vadász tévedésből meglött, azt gondolva, hogy rókára lö.

Öngyilkosság. Fliszár István Vecsicsai gazda 21 éves fia azért, mivel egy üveg pálinkát elejtett s a miért az apja megszidta i. hó 2-ikán agyonlötöte magát.

Aki revolverrel játszik. Korpics Péter Marokréti gazdához éjjel beállitanak lámpát kérni Terplán Mátyás Kis Sali és Szvétecz Lőrinc Marokréti lakosok. Terplán aközben revolvert hozott elő, Szvétecz elkérte töle kérdvén, hogy üres-e? Terplán igennel válaszolt, erre Szvétecz elsütötte s mert töltve volt, golyó a padon fekvő Korpics térdén át a falba furódott. M. Sobotai kórházba hozták.

A részeg férj. Stiblar József petánci gazda már 14 napja részeg s ebbeli állapotában feleségét nyakoncsipte földreterperte s lábbal taposta, a gyomrára térdelve. Sérülései könnyebbek.

Vérmérgezés következtében halt meg Kous Ferenc tölgyesi gazda, a ki otthon az udvarába meztlábbal rálépett valamire s a szurás által kapta a mérgezést.

Szerencsétlenség. Janics Alajos molnár inas Perestón, a fűrésztelepen dolgozva, a fűrészt megvágta a kezét; a M. Sobotai kórházba hozták.

Jugoszlávia 200 millió csehkورونا kölcsönt kap a csehektől, de azon csak anyagot vásárolhatnak be Csehországban.

Munkásszanatorium. A napokban nyilt meg Novi Sadon (Ujvidék) munkások ingyen kezelésére a legmodernebben berendezett szanatorium, amelynek felállításá 750.000 Din. került. Kezelésre felvétetnek magánosok is.

Muraszombati Casino ügye m. hó 28-án Dr. Skerlák elnöklete alatt eldölt. T. i. a régi magyar kaszino tagjainak legutolsó gyűlésén hozott határozata szerint az egész leltári érték a három hitközségre egyenlő részben felosztatott, a melyet azonban utódja a »Národna Čitalnica« megfellebbezte s a belügyminiszter azon indokolással, hogy az ilyen felosztás nem felel meg az egyesületi szabályoknak, a felosztott kaszino egész leltárát, az ezt elfoglaló »Národna Čitalnica«-nak inélte oda. Egyesek azonban a »N. Č.« eddigi munkáját meddőnek találták, s többségi határozat folytán az összes leltári értéket a »Sokol« egyesületnek adták át.

Uj pénz. A kormány Amerikában rendelést eszközölt uj 100 és 1000 Dinárosok készítésére, amelyek jövő évben kerülnének forgalomba. Készítenek szintén 30. millió Din. értékben, 5, 10 és 25 parás aprópénzt ércből. A 25 parás 3/4 rész rézből és 1/4 rész nikkelből, a többi jama fémből készül.

Dolnja Lendaván elragadtak a lovak Tóka Lajos Csentei kocsmárost s vad futással beleakadtak a központi kávéház ellött álló szekérbe, hol Tóka kocsija felborult s a két ló földre esett. A kocsin ülő három személy erős ütéseket kapott. Egyik ló a lábán nehéz sebet kapott s a kocsi is megrongálódott.

A csendörség pótlékát Sloveniában havonta 400 Dinárról 600 Dinárra emelték fel.

Rapalo! Dolžnost vsakega zavednega Jugoslovana je, da se udeleži dne 12. novembra 1922 ružanega večera, ki ga priredi Jugoslavenska Matična podružnica v M. Soboti v prostorih hotela Obrabi v spomin 2. obletnice podpisa Rapalske pogodbe. Začetek ob 8. uri zvečer. Brez vstopnine. Obilni udeležbi vabi
O d b o r.

Različnoszti. — Különfélék.

Vogrszki—rumunski konflikt. Té dni je Peszki rumunski követ v-svoje vláde iméni prejkto vogrszkomi zvénejsnyemi ministri napisznik, sterim protestejra prouti tisztomi gucsi, steroga v parlamenti drzsao Szilágyi poszlance i v stem prevecs napadno rumánijo ino je tüdi za repare imenüvao. Z ednim je protestejrao za to vogrszkoga novinársztva, stero z velkim sozizmom gormejsa prebiválce v-od rumunov zaszenom erdéliszkom. Kak prvi protivni sztopáj, je rumunski konzul hejnyao viderati poutne listzté v rumánijo.

Fasistha revolucija v Italiji. Voditel talijanszki szistov je mobilizejrao i zse je vékse várase prejkvzó med nyimi tüdi Rim i Vládno ravnyane szvoje rouke döubo. Vládo je szocialiszte nej prijao.

Prouti kralá brati, György hercegi je vláda szesala osztró nasztoupanye. Okt. 30. popoudnévi nyemi je z-roucsila piszmo v-sterom nyemi je poszszano zravnyane po dvornom statuti po § 12. a sze nyemi odvzemejo vsze pravice dosztájajocse te kotrig kralevszke rodbine i nyemi vö zravnyajo sztálno prebiválisce Niš, ár sze je nej steo okoriti statutom, steroga 5. §. naprej szpise szlozsznoszt do kralá, ki je dvorne hizse gláva.

Amerikanszko szodiszce je odvrnoló vsze szte tozszbe, stere szo vlozszile rodbine tisztí lüjdi, szri szo sze vtoupili na Lusitania hajouvi sztakon podpéranjom, ka bi tej lüdjé mogli znati szvarnoszt pelanya, ár je znáno bilou, ka je Lusitania vojszknaládja bila. Dönok gyelibár szszkoládja, tisztoga hipa je pa Amerika za volo sztoplényá trgovszke ládje i nedúzsni lüdi volocsa v bojno.

Magyar-román konfliktus. Napokban a budapesti román megbizott, kormánya nevében tiltakozó szzékét nyujtott át a magyar külügyminiszternek, szilágyi Lajos képviselő parlamenti beszéde miatt, szlyben románitát támáda s rablóknak nyilvánította. Szlyben tiltakozott a magyar lapok sovínista izgatái ellen is. Mint első megtorló lépést, a követ-szbeszúntette a magyar utlevelek láttamozását.

Fascista forradalom Itáliában. Musolin a szcisták vezére csapatjait mozgósította s Itália szb helyeit elfoglalta, köztük Rómát is s itt a szmánysz hatalmat átvette. Kormányába a szocialiszti nem vette be.

György herceg, a király bátyja ellen erőszbe szésre szánta el magát a kormány. M. hó 30-án szá át neki a levelet, melyben az udvari szab. pontja értelmében megvonják tőle az udvari szoknak járó jogait s kijelölik tartózkodási helyéül szt, miután nem veti magát alá az udvari szabá- szk rendelkezéseinek, habár annak 5. pontja elő- sz az engedelmséget a királyhoz, mint a királyi szszönökének.

Amerikai bíróság több keresetet elutasított a szltánia hajón életét veszítet hozzártatózók kár- szmitási ügyében avval az indokolással, hogy az szltánysz szállítót s azt minden utasnak tudnia szlett volna, hogy veszélyes utazásra indul. Tehát szszis hadihajó volt s nem kereskedelmi hajó a szlynek ürügye alatt ment Amerika a háboruba.

Vértivanye.

Krmlenyé zszivíne.

Kak dúgo naj trpi krmlenyá vrejmen pri szini na debeloucsó gledoucs, pod tém sze razmi to vrejmen, po sterom zse na duzse krmo szrávlati, sze neplácsa; tou je tou, po sterom zszé szine prikmlena zsmécsava je nej telko vrejdna, szna nyou ponücana krma. Kém kratsise je szlegyá vrejmen, tém bole je nam hasznovito szdelo, i tém bougse je plemen, plod, steri sze szratsisem vrejmeni podkrmi. Podkrmlenyá szmen, po sterom duzse zszivíni polagati sze szplácsa je: pri govenszkoj mázhi 3 i pol mej-

szeca, pri szvinyáj trouje vrejmena različnoszti mámo, kak ti 1) szamo na meszou zsmécsavo 7 tjédnov, 2) na spej 4 tjédne i 3) (prinasz nejnavadno) 4 tjédne, vu sterom vrejmeni sze szvinya szploj podkrmi.

Szilgye

preszúsávati sze neszpozábmo, csi rávno je szüho prislo v hrambo, vnogo dezszdzsevno vremenem jo je napunilo z vlagov. Sto má hrambo, ka jo vöter nalehci prehodi, naj szamo szkrblivo obrácsa, csi pa tákse nema naj je na reseto doj püsztí z-mocsnim vötrom, ovak sze szkvari i zsziski sze vu nyé szprávjó.

Gazdálkodás.

Állatok hizlalási ideje

állatok hizlalási ideje alatt azon időszakot értünk, amelynek elmúltával a hizlalást már haszonnal folytatni nem lehet, vagyis az állatok ezen időn túl már nem gyarapodnak annyit, illetve a szuly gyarapodása nem annyi értékű, mint a megetetett takarmány értéke. Minél rövidebb tartamu a hizlalás, annál több a hasznunk s az a legjobb hizófajta, a mely legrövideb idő alatt meghizik. A hizlalási idő, a melynél tovább hizlalni kár, a szarvasmarhánál 3 1/2 hónap, míg a sertéseknél három hizlalási időt különböztetünk meg és pedig hét a hussulyra, ez az első időszak; második 4 hét alatt a szirképződés megy végbe, a harmadik (nálunk nem szokásos) szintén 4 hetes, a mely alatt az állat teljesen elzsirosodik.

A gabona

szárításról ne feledkezzünk meg, habár szárazan került is a raktárba, a nyirkos idő nagyon megtelítette nedvességgel. Kinek jó szellős helyisége van, szorgalmasan keverje, ha pedig ez nincs, az egészet engedje át jó szelelő rostán, különben megromlik és elzsziszikesedik.

Trzsne cejne. Kereskedelmi árák.

1922. okt. 27.

Blágo — Áru.

100 kg. Psenica—Buza	K	1350—
» » Zsító—Rozs	»	1350—
» » Ovesz—Zab	»	1300—
» » Kukorca—Tengeri	»	800—
» » Proszou—Köles	»	950—
» » Hajdíjna—Hajdína	»	950—
» » Graoka—Bükköny	»	1300—
» » Otroubi (psen.)—Korpa (buza) »	»	700—
» » Szenou—Széna	»	800—
» » Graj—Bab	»	1400—
» » Krumpise—Burgonya	»	400—
1 kg. Lenovo sz.—Lenmag	»	30—
» » Detelcsno sz.—Lóhermag	»	100—
» » Bikovje —Bika	»	23-30—
» » Telice —Úszó	»	23-30—
» » Krave —Tehén	»	13-20—
» » Teoci —Borju	»	38-41—
» » Szvinyé —Sertés	»	53-58—
» » Mászt I-a—Zsir I-ö.	»	120—
» » Zmoucsaj—Vaj	»	110—
1 Bilica—Tojás	»	3—

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	=	Kj 240—
100 Kor. Budapest	=	» 10—
100 Kor. Becs	=	» —33

Blizsánya szenyá. — Közeli vásárok.

Püconci 10. novembra.

Svarim

vsakogar, naj ne kupi od Jožefa Časar-ja v Ivanovcih št. 45. grunta, ki ga ta prodaja, ker bo vsakdo, ki bi kupil to posestvo, imel z menoj pravde.

EVA ČASAR roj.

Krančič I. r.

Figyelmeztetek

mindenkit, hogy Császár Józseftől, Ivanoci községben, ne vegye meg az általa eladandó földeket, mert mindenkinek általam támad ügye a bíróságnál.

CSÁSZÁR JÓZSEFNÉ,
szül. Krancsics.

11—2

Klanica sze odprla

i po dnévnoj cejni küpü-
jem szvinyé, teoce i máro.

JOSIP BENKO.

A vágóhid megnyilt

s napi árért veszek ser-
tést, borjut és marhát.

BENKÓ JÓZSEF.

15—2

Na znánye sze dá.

Kaj na M. K. v 2-gom broji notri djáno naznanilo: „Opominam“ imenüvani napiszek, znouva opominam, kaj imenüvana tak negibajoucsa, kak gibajoucsa vrejdnoszt, sze mené dosztája, z-sterimi jasz neodviseno ravnam, moja mati k-coj gücsati niksega jusa nemažo i tüdi meti nemrejo.

Ivanovci, 1922. novembra 1.

Császár Jozsef.

Nyilatkozat.

A M. K. 2. számában megjelent »Figyelmeztetek« címü közleményre a nyilvánossággal közlöm, hogy ugy a birtok, mint az ingóságok az én kizárólagos tulajdonomat képezik, azok felett én szabadon rendelkezem s anyámnak abban beleszólása nincs, de nem is lehet.

Ivanovci, 1922. november 1.

19—1

Császár József.

Meghívó

alakuló gyűlésre

amely

1922. november hó 8-án szerdán d. e. 10 órákor az ipartestület helyiségében tartatik meg, a M. Sobotai politikai kerület »Vendéglős Egyesület«-ének megalakítása végett.

Tárgy:

1. Ezen gyűlés tartamára elnök, jegyző és két jegyzőkönyv hitelesítő megválasztása.
2. Az egyesület célja és jelentősége; fejtegeti az állami egyesületi felügyelő.
3. Határozat az alakulásról.
4. Szabályok felolvasása és jóváhagyása.
5. Előkészítő bizottság megválasztása.
6. Különfélék.

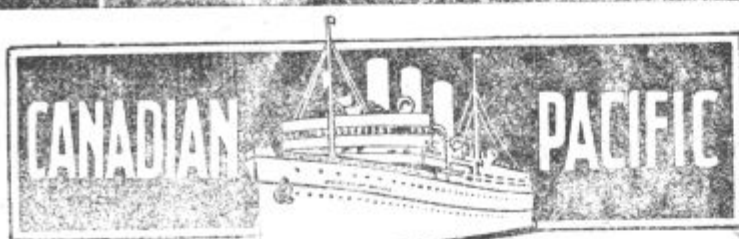
Kéretik a feltétlen személyes megjelenés.

Figyelmeztetés:

1. Mindennemű meghatalmazás lehetetlen.
2. Aki a gyűlésen meg nem jelenik, vagy 8 napon belül a megalakulás ellen írásbeli ellenmondást nem ad be, a megalakulás mellett állónak tekintetik.

18—1

Egybehívók.

Nájvjkse transportno szpréviscse szvejta.

**EUROPA
CANADA
AMERIKA**

SZAMO 4 DNI NA OTVORJENOM MORJI.

Nájhitrejsa i nájbougsa zvéza prek **Hamburga, Antwerpena i Cherbourga** z hiresnim »EMPRESS« paroládjami na dvá stoka velke. Ide vszáki kedén. Na dalnye preszveve v gledocs vozni cejn, idejnya dén, potniskoga vizuma, pakov in prepiszov prizseljeványe v Canado i v Zjedinyene drzsáve dá:

Agencija Canadian Pacific
ZAGREB, Jurišičeva ulica broj 30.

Máli glászi.

Brivec 1-3

Konrád Donko pouleg Turkove ostarije v M. Soboti. — Vödela zszenszke kite, csi prineszété ylaszé, vsze po nájfalejšoj cejni

Vöpar 2-3

Pavel Fliszár pouleg Turkove ostarije v M. Soboti. — Poprávla vöre po nájménsoj cejni, pa tüdi odávle batrije za lektricsne lampase.

Eden

koncertni glaszovir in eden harmonium 7 registrov sze odá taki v kavarni Kemény. 10-3

Cstite

„Mörszko Krajino“

Podpérajte jo!

Prekmurska posojilnica

r. z. z. o. z.

MURSKA SOBOTA Šolska ul. 233.
poule osterjása Benka.

Plácsa interes na hranilne vlozšbe po

6⁰

Dá poszojila na vknyizšbo, v porokosztvo in na vrednosztne papire. 13-2

Singer Singer

masíni za sívanye

Amerikanszki Singer masíni za sívanye sze dobijo za Prekmurje v trgovini

BRATA BRUMEN

MURSKA SOBOTA, Cerklvena ulica 192.
(Pouleg birovi je.)

Dobijo sze tüdi Singer iglé, oli, konci, nadomesztílni deli itd. (Za sívanye masíni za szaboule, sujsztre i za familijo.)

Odávle sze na ráte (24 mesecov)

Singer sivalni masini Bourne & Co. New-York.

4-3

Vabílo

na

nastavilni gyülejš

šteri bode obdržani

v sredo 8. novembra 1922. pred poldnevom ob 12 vöri v gostilni gda. Turka v M. Soboti, za volo nastavilni „Prekmursko Lovsko društvo“.

Dnévni red:

1. Odeberanye predsednika, protokolvodjo i dva podrútelja za protokol toga gyülejša.
  2. Cil i namen Lovskega društva.
  3. Sklejp o nastavilni društva.
  4. Čtenjé statutov.
  5. Odeberanje drúštvenega tanácsa.
  6. Različnosti.
- Prosi se da vsaki za stalno príde!

Zamerkanje:

1. Vsako pooblašćenje je nemogočno.
2. Što se k gyülejši ne prítrúdi, ali proti nastavilni v 8 dnévaj písmeno ne vloži protigovora se računa da je za nastavitev.

8-1

Pozvánci.

Meghívó

alakuló gyülésre

amely

1922. november hó 8-án szerdán d. e. 12 órakor M. Sobotában a Turk-téle vendég-löben tartatik meg, a „Prekmurjei Vadászok Egyesület“-ének megalakitása végett.

Tárgy:

1. Ezen gyülés tartamára elnök, jegyző és két jegyzőkönyv hitelesítő megválasztása.
2. Az egyesület célja.
3. Határozat az alakulásról.
4. Szabályok felolvasása.
5. Egyesületi bizottság megválasztása.
6. Különfélék.

Kéretik a feltétlen személyes megjelenés.

Figyelmeztetés:

1. Mindennemű meghatalmazás lehetetlen.
2. Aki a gyülésen meg nem jelenik, vagy 8 napon belül a megalakulás ellen írásbeli ellenmondást nem ad be, a megalakulás jóváhagyásának tekintetik.

Egybehívók.

Jugoslov. kreditni závod r. z. z. o.
v Ljubljani

podruzsница v Murški Soboti.

vzeme hranilne vlozšbe in vlozšbe na tekocsi racsun tüdi dá interes nájprijétnejše. Dá poszojila na vknyizšbo, v porokosztvo, vrednosztne papire in na blágo, stero lezši v odkriti szkladárnici.

Závod je neposzrednom pod drzsávnim nadzorsztvom. 6-

Nájménse cejne!

Dobra posztrezšba!

Masíni za mlátiti i vszefelé drügi poljszki masini.

Cement portland
Vápno
Blanye
Traverze

Lopate
Cveki
Rasoje
Vszefelé mela

Káva
Cuker
Szvinszka mászt
Kvász

Mandlni
Tee
Rum
Karbíd

Petrolejom
Szol
Rizs
Csokoládi

kak vszefelé drügo zszelzno i specerijsko blágo.

Čeh & Gáspár

v MURSKI SOBOTI (Berger Vilmosa hrámi, kak je prvle zadruga bila).

Fál blágo!

Dobro blágo!

8-3